

Projekt Smart logistik - moderní výuka logistiky, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0110
Příjemce: Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice, Hlavní 114, 362 63 Dalovice
Autor materiálu: Ing. Dagmar Pecháčková
Název materiálu: VY_32_INOVACE_05.06_PP_Dusevni vlastnictvi
Ročník: 4.
Vzdělávací oblast / téma: Právo/Právo duševního vlastnictví
Datum (období) tvorby: 1. 3. 2013
Anotace: materiál je určen žákům 4. roč. - k jejich motivaci osvojit si znalosti oblasti ochrany duševního vlastnictví a autorských práv. Pomocí IT zodpoví základní otázky.

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní stránka

Klíčová slova:
autor, vynález, licence, goodwill, zlepšovací návrh

VI 12-18:57

Právo v oblasti duševního a průmyslového vlastnictví

Patří sem Vynálezy Průmyslové vzory

Průmyslová práva

Úřad průmyslového vlastnictví

Licenční smlouva Zlepšovací návrhy

Goodwill Autorská práva Autorem

Výkonní umělci Koncesionářské poplatky

III 4-18:45

Průmyslová práva - vznikají:

- podle zákona o vynálezech a zlepšovacích návrzích
- podle zákona o ochraně průmyslových vzorů

Vynálezy:
světově nové **technické poznatky** průmyslově využitelné – např. nové výrobky, součástky, výrobní postupy – know-how

Průmyslové vzory:
světově nové a průmyslově využitelné plošné nebo **prostorové vnější úpravy výrobků**
např. jejich tvary, obrysy, kresby, uspořádání barev

IV 23-18:15

Vynálezy a průmyslové vzory se přihlašují u
Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze.

Zde se zkoumá jejich původnost, výsledky, **tzv. věrše** může úřad zveřejnit.

Vynálezci se uděluje jako ochrana před napodobením:

- na **vynález** se uděluje patent platný **20 let**
- na **průmyslové vzory** se uděluje osvědčení o zápisu do rejstříku průmyslových vzorů - na **5 let**, lze prodloužit na **25 let**

★ ★ ★

Obchodní zákoník nazývá tato práva průmyslovým vlastnictvím.

IV 23-18:20

Licenční smlouvou

opravňuje poskytovatele licence (dovolení) - nabyvatele, aby ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území vykonával práva z průmyslového vlastnictví.

Nabyvatel mu za to poskytuje úplatu.

Například prodej licence na výrobu motocyklu určitému podnikovi.

Smlouva musí mít písemnou formu.
Dalším subjektům poskytnout tato práva je oprávněn pouze poskytovatel.
V licenční smlouvě uzavřené na dobu neurčitou lze podat výpověď v roční výpovědní lhůtě.
Po zániku smlouvy je nabyvatel povinen vrátit poskytnuté podklady a dále utajovat získané informace.

IV 23-18:20

Zlepšovací návrhy

- jsou to zdokonalení, vylepšení nebo řešení určitého problému ve výrobě, v provozu, v oblasti technologie a techniky, v BOZP nebo v životním prostředí.

Např.: zabudování pomocného ramene na zvedání těžkého obráběného předmětu.

Zlepšovatel je povinen nabídnout zlepšovací návrh nejdříve svému zaměstnavateli.

IV 23-18:33

Goodwill

- **dobrý zvuk, dobré jméno firmy.**

Je výsledkem dlouhodobé činnosti firmy v oblasti technické úrovně, vzhledu a kvality výrobku a služeb, úspěchů firmy na trhu, úspěch výrobků nebo služeb u zákazníků.

Má vliv na cenu firmy při jejím prodeji nebo fúzi.
Uvádí se v rozvaze jako nehmotné aktivum.

Projevuje se vliv všeobecné znalosti ochranné známky výrobku u zákazníků nebo ustálený okruh spokojených zákazníků apod.

IV 23-18:51

Autorská právaCopyright - c

- je to mezinárodní značka pro díla, která jsou chráněna autorským zákonem.

Objektivní autorské právo
je určeno Autorským zákonem č. 121/2000 Sb., občanským zákoníkem, evropské směrnice...

Subjektivní autorské právo
osobnostní i majetkové je nepřevoditelné. Spočívá v právu autora rozhodovat o zveřejnění díla, v právu oslovovat si autorství, v právu na nedotknutelnost díla.

IV 23-18:33

Autorem

je každý, kdo vytvoří dílo literární, vědecké nebo umělecké.

Sebepitomější článek v časopisu se těší také ochraně.
Z hlediska práva je lhotejné, jakou má dílo hodnotu.

Podstatné je to, že někdo vytvořil něco osobitého, co mohl vymyslet a udělat jen on a nikdo jiný.

Ani šikovný restaurátor není autorem.

IV 23-18:56

Autorské dílo

Je výsledek nějaké tvůrčí činnosti autora. Je právně chráněno.
Je jedinečné - nemohou vzniknout dvě stejná identická autorská díla.
Nezáleží na obsahu a kvalitě, vždy je to autorské dílo, když je výsledkem práce autora.

Autorské dílo není : námět, myšlenka, informace, zpráva, statistický graf nebo tabulka, schéma.....

Posuzování autorského zákona je složité.
Záleží na jedinečnosti zpracování díla a jeho tvůrčího zpracování.

IV 23-19:33

Práva autora:

Dílo patří autorovi a jen on má právo být jako autor u díla uváděn.

Pouze on může své dílo prodat.

Práva náleží autorovi a ještě **70 let po jeho smrti jeho dědicům**

Tím, že bylo dílo zveřejněno (např. písnička, kniha) nestává se veřejným majetkem.

IV 23-19:05

Výkonní umělci:

jsou to lidé, kteří provádějí umělecké nebo literární dílo např.: zpěváci, herci, dirigenti, tanečníci, hudebníci....

Politik ani sportovec není výkonným umělcem, veřejná produkce není podmínkou pro zařazení mezi výkonné umělce.

Natočí-li politik se sportovci na kazetu, jak zpívají a o tu kazetu je zájem, stávají se výkonnými umělci, způsobuje to fakt, že je o kazetu takový zájem, že se stala **zdrojem příjmů**.

IV 23-19:12

Koncesionářské poplatky

se platí za vlastnictví rozhlasu, bez ohledu na to, zda jej použijeme nebo ne.

Majitel restaurace, který pustí k poslechu hudbu, musí zaplatit zažití výkonu. Je to odměna pro umělce.

Hudba zpříjemní posezení a tím dopomáhá k vyšším výdělkům.

IV 23-19:17

Právo užití díla

Autor má právo své dílo užít a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva, jiná osoba může dílo užít bez udělení oprávnění pouze v případech stanovených zákonem.

Zkopírovat dílo a vystavit na internetu je porušení zákona.

Způsob užití díla: např.:

- rozmnožování
- pronájem
- půjčování
- vystavování
- provozování díla živě nebo ze záznamu
- vysílání díla rozhlasem nebo televizí

IV 23-19:14

Volné dílo

Je dílo, u kterého uplynula doba trvání majetkových práv.

Majetková práva trvají, pokud není stanoveno jinak, po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti.

Příklad: Užití jakkoli dlouhého nebo celého textu z Babičky je povoleno, je to volné dílo.

Volné užití

Užití pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení hospodářského prospěchu (př. číst knihu).

Učebnice jsou autorským dílem k volnému užití pro potřebu studenta. Žák si může zkopírovat něco z učebnice sám, ale pokud to udělá učitel doma dopředu, je to porušení volného užití.

Dovoleno je kopírovat pro osobní potřebu fyzické nebo právnické osoby.

IV 23-19:22

Kontrolní otázky

1. Jakým způsobem vzniká duševní vlastnictví?
2. Uveďte příklad vynálezu a průmyslového vzoru
3. K čemu slouží "Patentový úřad"?
4. Jak dlouho je chráněn vynález a průmyslový vzor?
5. Můžeme bez povolení vyrábět hmičky s figurkou krtka v kalhotkách?
6. Charakterizujte licenční smlouvu, Good Will, Know how
7. Charakterizujte zlepšovací návrh
8. Kdo je autorem, v čem spočívají autorská práva?
9. Jak dlouho náleží autorská práva dědicům?
10. Podstata koncesionářských poplatků
11. Charakterizujte volné dílo
12. Je porušení volného užití, když si žák okopíruje pro svou potřebu část učebnice? Jak je to, když část učebnice namnoží učitel a rozdává žákům?

IV 23-19:25

Děkuji za pozornost

I 23-20:29

Seznam použité literatury a pramenů:

RYSKA, Radovan. Právo pro střední školy. Praha: FORTUNA, 2003.
ISBN 80-7168-832-0

Autorský zákon č. 121/2000 Sb.,

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW
Smart Notebook 11 - licence SOŠ logistická a SOU
Dalovice, nebo pocházejí z veřejných knihoven
obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální
tvorbou autora.

Autor:

Ing. Dagmar Pecháčková
SOŠL a SOU Dalovice
pechackova@logistickaskola.cz
březen 2013

Závěrečná stránka